

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
uba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

FRANCISCO BARADO

Capità d' infantería
y escriptor que ha conseguit
en l' exércit de las lletres
ocupá un lloch distingit.
Sa erudició portentosa
y son talent seré y clar
se veuhen, entre altres obras,
en «La Vida Militar».

CRÓNICA

No sé hi ho he somiat, ignoro si ho he llegit en alguna banda, no podria respondre de com m' ha vingut a la imaginació, prenent forma ab tots los seus detalls y pormenors, de tal manera que sembla més bé que l'argument de una novela, un fet real y positiu, dels molts que ocorren en aquest món de monas... y de panteras.

La població, teatro de las escenas que vaig a relatar, no cal precisar-la: todas las poblacions modernas més ó menos se semblan; en todas pasan cosas idénticas... En todas hi ha matrimonis que no viuen felissos, lligats per aquell nus gordiá de que parlava 'l poeta, nus que no pot desferse, y que alguns desesperats lo rompen ó 'l tallan, arrostrant las conseqüencias de aquesta extralimitació legal.

Y las conseqüencias son duras, son fatals, son desastrosas, á no ser que á la justicia històrica li dongui la gana de distreure 's, ó que al jurat li vingui la rauxa de perdonar.

* *

Parlém avants de tot de una industria il·licita que ha dat motiu á que 's cometessin molts grans abusos.

Hi ha personas que tenen una trassa especial en imitar qualsevol caràcter de lletra, en estrafer qualsevol firma. Generalment emplean aqueixa habilitat contra 'l comers y contra la banca. Una lletra de cambi falsificada, un pagaré fraudulent, una firma falsa estampada al peu de un teló 'ls hi serveixen per donar una falconada més ó menos productiva.

Pero la cosa 's descubreix sempre. Si 'l descobriment se realisa al acte de negociar lo document falsificat, l' hábil calígrafo acostuma á pagarho ab uns quants anys de presidi. Pero si 's realisa massa tart y al falsificador li donan temps de passar la frontera, posantse á cubert de tota persecució, en aquest cas, qui li piqui que s' ho rasqui, y qui haji rebut que gemegui.

De todas maneras aquest modo de guanyarse la vida está rodejat de grans perills. Per cada negoci que 's rodoneja se 'n espatllan cinquanta. Lo diner es estimat y 'ls que 'l posseheixen solen defensarlo ab tessón y ab energia. Péls falsificadors de documents de crédito, no es or tot lo que llú; moltes vegadas lo que llú es ferro. y ferro que ha prés la forma de grillet.

Los presidis están plens de gent culpable de saber massa d' escriure.

¡Qué s' hi ha de fer!... Tots los excessos son perillosos. També 's pudria en un presidi aquell infelís que s' havia casat cinch vegadas, el qual, per disculparse deya:

—Tot me vé de ser massa religiós: de freqüentar massa 'ls sants sacraments.

* *

Pero aném al cas.

Ab todas aquestas divagacions que sembla que á res conduheixen, tenim ja insinuats los principals personatjes de la novela.

Un y una, casats, traginant á disgust la pesada creu del matrimoni, ofegats pél nus gordiá que portan enroscat al coll; possehedora ella de una fortuna regular, invertint ell una part de aqueixa fortuna en satisfer los seus capritjos.

Disgustos produhits per las justas queixas d' ella. Odis y rencors del déspota que no creu que una débil dona tinga 'l dret de rebelarse contra 'ls seus excessos, ni tan sisquiera 'l dret de queixarse.

Concepció de una idea diabòlica.

—Es necessari—diu ell—que jo recobri la perduda llibertat. Per obtenirla complerta, ella 'm sobra. ¿Qué haig de fer, donchs? Suprimirla.

Pero la supressió de una existencia no pot ferse impunement, sino prenent un sens fi de precaucions, y aixís encare, 'ls perills existeixen sempre.

Ella es dura de pelar. Los disgustos no la matan; y l' homicidi ocasionat per disgustos es un dels pochos delictes de que 'l Códich penal no 's recorda. Pero ella no hi vol saber res.

¿Y si se suicidés?...

*

* *

En la casa de un de aquests hábils subjectes que saben imitar todas las lletras, se troba 'l marit, cotejant dos documents.

Un de aquests documents, lo verdader, es una carta amorosa escrita per la que es avuy la seva dona y 's remonta á l' época en que era encare la seva promesa. L' altre es una confessió dirigida al jutje de guardia:

«Señor Juez—diu—á nadie se culpe de mi muerte. El cansancio de la vida me ha impuesto la irresistible tentación de quitarme la existencia.»

Y al peu la firma.

La lletra del un y del altre es pasmosament idéntica.

¿Qui s' encarregará de rebuscar la identitat de la firma?

Quan lá infelís siga cadáver, no podrá declarar si aquella firma es seva ó falsificada: la carta al jutje 's donará per auténtica: lo marit plorarà la mort de la seva costella... y en paus.

Una firma contra un Banch, contra un comerciant, contra una caixa de crédito s' examina, 's comproba, se subjecta al dictamen de périts experts... ¿Pero la firma de un suicida?... ¿A qué pendres tals mals de cap?

La vida se li feya pesada, se l' ha arrancada. ¿Pot haverhi res més natural que aixó?.....

*

* *

Ara 'l desenllás, á gust del lector.

Lo crim s' efectúa ó no s' efectúa.

La carta va á parar á poder del jutje després de la mort d' ella, ó avants de que l' homicidi s' haja pogut efectuar.

O encare hi ha un terme mitj. Sense que l' homicidi haja tingut efecte, la carta pot no arribar á poder del jutjat, per la senzilla rahó de que una má poderosa la detinguié á mitj camí, evitant aixís lo cástich dels culpables.

Jo sé que aquest desenllás interessará poch al lector; pero ¿qué volen ferhi? La novela naturalista es una imatge brutal de la vida humana, y en la vida humana se forjan los aconteixements, no á gust del novelista, sino tal com la fatalitat los disposa y 'ls ordena.

Aixó es lo que passa, y per ser lo que passa y no lo que deuria passar, aixó es lo verdader, y per ser lo verdader aixó es lo únich digne de la novela moderna.

Y are torném á Barcelona.

Diuenje publicava 'l *Diluvi* l' hassanya de un gos de Terranova, en las costas de Vallvidrera.

Un perro guardia-civil—com li diu l' aludit periódich.

Y tal nom mereix per haver prestat un bon servey á un passatjer que retirava á altas horas de la nit, veyentse á lo millor acompanyat pel Terranova, contra 'l qual estigué á punt de dispararli la

QUI JUGA NO DORM

Sentint ja cruixir l' Hisenda,
 veient vení un capgirell,
 va á Madrid, no per salvarnos,
 sinó per salvarse á n' ell.

Y es que don Samuel procura
 no arribá al cas humillant
 de haver de guanyar las bessas
 lot cridant:—¡Vajin entrant!

pistola. No ho feu aixís, y no tingué sino motius per felicitar-se'n.

Perque 'l passatjer, tot de un plegat, en un recolze del camí se vejà sorprès per dos malfactors, y 'l gos de Terranova 'ls embestí, obligantlos á fugir mes que depressa.

Y parla 'l *Diluvi*:

«—*Leal!*—dijo el viajero, dirigiéndose al perro.

—*Leal*: ven aquí: tú me has salvado. Eres un perro guardia-civil.»

Lo passatjer arriba per fi á casa seva. Després de molt trucar, quan baixan á obrirli la porta «llamó solicita y cariñosamente á su noble y singular custodio. El perrazo se le acercó, dejése acariciar y acto seguido, como diciendo:—Queda terminado este incidente—volvió grupas y echó á correr poco menos que escapado. El viandante le llamaba á gritos desafortados y á silbidos por demás vibrantes; pero el perro que diría:—Aquí paz y después gloria—no cesó de volar como una saeta, hasta que se perdió de vista.»

M' hi jugo qualsevol cosa que 'l Terranova no deva ni:—*Queda terminado este incidente*—ni:—*Aquí paz y después gloria*—frases que no acostuman á pronunciarlas los gossos, per mes que 'l *Diluvi* cregui lo contrari.

Los gossos no diuen res, encare que pensan molt, y 'l *perro-guardia-civil* sens dupte, pensaria:

—Ara tú, pel servey que acabo de prestarte, voldrias sens dupte donarme una propina. Donchs jo no puch admétrela perque las ordenansas del *cuerpo* 'ns ho prohibeixen.

*
* *
De totas maneras es molt d' aplaudir que 'l *Diluvi* fassi 'ls elogis deguts de un gos de Terranova. No tots los mortals que 's portan bé y s' ho mereixen logran que 'l *Diluvi* 'ls tingui la mateixa consideració.

Exemple: en Perez Galdós, lo célebre novelista y autor aplaudit del drama *Realidad*.

Ló corresponsal que á Madrit té 'l *Diluvi* va enviarli 'l següent telégrama:

«*Madrid 16*.—Van estrenados tres actos de la comedia *Realidad*, de Perez Galdós.

«El primero ha sido acogido con interés, el segundo con expectación y el tercero con entusiasmo.

«La obra es hermosamente hablada, pero adolece de la falta de costumbre en el juego escénico.

«Continúa la representación.»

Ara bé: un telégrama en tals termes concebut va precedirli 'l *Diluvi* del següent epigrafe:

FIASCO DRAMÁTICO DE PEREZ GALDÓS

D' aquesta manera aquells lectors del *Diluvi* que no mes saben llegir lletras mayúsculas, quan sentin parlar de aquella obra notable, rebuda ab entusiasme y hermosament parlada, dirán que es *dolenta*, que la seva representació ha sigut un solemne *fiasco*; qu' en Perez Galdós es un xanflis y que aixó ho diu 'l *Diluvi*.

Está vist: de gossos com lo Terranova de Vallvidrera, no 'n surten cada dia.

P. DEL O.

AL MEU BARBER

SONET

Fassim la caritat, senyor Perico
d' afeytarme mes bé que no fins ara

puig com tinch relacions, vull fer la cara d' home d' enteniment y no de mico.

Després que mil vegadas jo li esplico me la deixa vosté pelosa y rara, com si res li hagués dit, y pitjó encare me fa morros perque sempre replico.

Creguim; vosté tan sols ditxós pot ferme puig ma xicota vol la cara fina y no sé francament de que valerme....

Pósimhi algún unguent, tirimhi quina puig si mon casament puch portá á terme.... li donaré déu céntims de propina.

J. T. Y R.

UN COTXERO

—Y donchs, Blay, ¿diu que vas deixarte arregar l' altre dia? ¿Cóm dimoni va sé aixó?

—Noy, tothom té un' hora tonta. Ja sabs si n' hi fet jo de desgracias, si n' he embestit de tranvias, si n' he esbotzat d' aparadors sense que may cap autoritat m' haja pogut *echá 'l guante*.... Pues dimecres, sense com va ni com costa, de la manera més ignocenta del món, vaig deixarme amarrar lo mateix que un anyell.... res, una criaturada de las més grossas que has vist.

—¿Ahont va ser?... ¿qué havias fet?

—Cap cosa d' importancia, aném á dir. Pujava per la Rambla de Canaletas, ab lo carruatje de buyt, quan al passar per davant de la embocadura del carrer de Santa Ana, las rodas de la dreta fregan.... ¡res més que fregar! la part del detrás d' un estaquirot que 's lligava l' espartenya, ajupit al peu de l' acera de la cantonada....

—¿No li vas fer mal?

—Tan cert com l' Evangeli: una mica d' esgarrinxada al darrera dels pantalóns, y pára de contar. Pero 'l poca pena, lo mateix que si li hagués fet la persona á trossos, s' alsa ab una revolada, se 'm arrapa al *pescante* y 's posa á cridar com un condemnat....

—Pero tú.... ¿qué no vas sapiguer....

—¡Pots contar! De puntadas de peu al cap, al menos n' hi vaig donar tres dotzenas; pero 'l mal esperit, xiscla que xisclarás, sense desenganxarse del cotxe y cridant més tussut que may: ¡lladre! ¡aturéulo!.... ¡lladre!

—¿Lladre 't deya?

—Sí, home; ¡no sabs que aquesta gent, per una mica de res que 'ls fassin, desseguida insultan y faltan al respecte á tothom!....

—Ves dihent....

—Bueno Comensa á aquadrillarse concurrencia y 'm deturan lo carruatje. L' home de la esgarrinxada bramava y escandalitzava d' una manera que feya feresa....—¡M' ha desgraciat!.... ¡que 'l portin á la presó!.... ¡que li fassin pagar la cura y 'ls danys y 'ls perjudicis!....

—¡Quina barra!

—¡Ja pots dirho! Jo dalt del *pescante*, sense deixar la tralla ni las riendas, prou volia defensarme y ferlos veure la rahó.... Tot era inútil: la gentada creixia per moments, y tanta va reunirsen, que aviat aquell tros de rambla va semblar la plassa de Sant Jaume 'ls dias que arriba algú ó hi ha alguna cosa.

—¿Pero qué feyan? ¿qué volian?

—Ni ells mateixos ho sabian casi bé. L' home de las calsas foradadas no feya més que cridar:—¡Un municipal! ¡anéu á buscar un municipal!

—¡Ay lo murri! Sort que no 'n devia venir cap....

—¡Aquí va ser la méva pega! A lo millor del fandango, surt aquell Xanxas nano y rabassut, ¿sabs?

aquell tan xato que sembla un bull-doch....—¡Vingui!—crirava tothom: ¡cuyti! ¡pórtil al quartelillo!... ¡Ha desgraciat aquest pobre homel....

—¡Que 'n tenen poca de.... Digas, digas.

—La concurrencia s' arremolina al voltant del fulano.... ¡de la víctima, com deyan ells!.... Jo, aprofitant la ocasió, prenc las mévas midas, tiro ab forsa de las riendas, las affuixo al instant, clavo latigasso á la bestia.... y sense mirar si hi havia algú davant ó si estava 'l pas libre, emprench la carrera rambla amunt, entre 'l clamoreig de la gent que cridava:—¡Aturéulo!.... ¡aturéulo!....

—¡No t' havian pres lo número encara?

—No, ¡ningú hi havia pensat! Bueno. Decanto pél carrer de Fontanella, tomo pél passeig de Gracia, trenc per la Ronda y ¡apa, que aquí hi ha camp per corre!.... Los crits de la gent ja anavan menguant.... de tant en tant, al crubar una boca calle, veyá algun poca vergonya que semblava que 'm volia tallar la retirada.... Jo apretava més l' animal; latigasso *que te crió*, amunt y fora... Enfilo 'l passeig de Sant Joan, pego llambregada al darrera méu y no veig ningú....

—¡Ja s' havian cansat?

—A la qüenta. La veritat es que la carrera havia sigut bonica y que en menos de tres minuts havia fet lo camí que ordinariament fem en un' hora. Pero jo no estava encara tranquil y volia assegurar lo cop. Segueixo corrent passeig de Sant Joan amunt, fins arribar al carrer d' Aragó, ab l' intenció, al ser allí, de tornar cap al passeig de Gracia, agafar la Gran-Vía, arribar fins á la Creu-Cuberta y entrar altra vegada á Barcelona pél portal de Sant Antoni....

—No era mal plan....

—Ja ho crech que no; pero es alló: *el hombre propone y Dios....* Al ser al carrer d' Aragó, se 'm trenca una rienda. ¡Bah!... vaig pensar... tan mateix lo caball també está cansat: baixem y reposém una mica. Baixo, passo la mà per la esquina de la pobre bestia y en aquell mateix moment... ¡quin esglay!....

—¡Qué?

—S' obra la portella del carruatje y te 'm veig baixar.... ¡quí dirías?

—¡Qué sé jo!....

—Lo malehit municipal de la Rambla de Canaletas.... aquell xato del botavant, que 'ls dimonis se 'l emportin....

—Pero... ¡cóm s' explica que....

—Lo grandísim tahúl, á lo que sembla, al reparar que jo anava á fugir, s' havia ficat dintre del cotxe y allí, ben repapat, havia tingut la patxorra de deixarse passejar per tot l' Ensanxe.... com un capitalista....

—¡Sí que, donchs, podías ben corre!... Portavas l' enemich al pap....

—Ja m' ho va dir lo cara de baqueta.—*¡De esa manera dona gust perseguir cocheros! Únicamente lo siento pél pobre caball, que no hi tiene cap culpa....*

—Que 't serveixi d' experiéncia....

—¡Ja ho crech! Ara, avants d' escapulirme, sempre miraré si á dintre hi porto cap municipal....

A. MARCH.

NO ES TOT IGUAL

Un cotxe passa corrent
ab los caballs desbocats
amenassant fer desgracias,
puig lo cotxero va dalt

TIPOS FRANCESOS

La Arlessiana

Contemplant aquests *productos*,
¿hi haurá espanyol insensat
que negui la conveniencia
de torná á firmá 'l tractat?

y per mes que molt s' esforça
no logra pas detura 'ls.

Los transeunts, tot s' apartan
y fins alguns van detrás
per veure aquella carrera
de quin modo acabarà,
pués es fácil que si topan
los caballs, ab un fanal,
y qui diu fanal, diu arbre;
cotxe, cotxero, caballs,
y la gent ficada á dintre,
se 'n vagin á can Pistras.

Las donas, totes fan xiscles
puig no poden callar may,
y per 'xó 'l cotxe no para
com un llamp, passeig avall.

En aquells moments tan crítichs
un valent municipal,
sens tenir de res temensa,
del cotxe 's posa davant,
y tirant ferm de las bridas
dels caballs, ab molt treball
logra per fi deturarlos
mil desgracias evitant.

Tot seguit se forman grupos
de curiosos, comentant
l' heroisme del Gutierrez,
y com es molt natural,

tothom està molt conforme
y no 's cansa d' alabar
la conducta d' aquell guardia
que tan digne s' ha portat.

Dich tothom, y m' equivoco;
puig un home' mal-carat
d' aquells que vistos de nit
à la gent fan tremolar,
quan s' entera del *suceso*,
diu ab tó bastant amarch:

—Mireu lo que son las cosas:
à n' aquest gura, ¡mal llamp!
tothom l' alaba, y potser
fins una creu li darán.
Y jo, per fer lo mateix,
de nit, en un camí ral,
sent bastant mes perillós,
¿saben lo que 'm van donar?
Ab disset... anys de presidi,
¡vaig quedar recompensat!

DOLORS MONT.

NO PRECIPITARSE!!

Fa... ¡vagin á sapiguerho 'l temps que fa!.. En fi,
à primers, ó á mitjos, ó á darrers del any passat,
l' ajuntament, convensut de que 'l rengló de sus-
tancias alimenticias deixa molt que desitjar, va
nombrar una comissió perque 's cuidés de la cosa
y procurés defensar la vida dels barcelonins, ame-
nassada continuament per falsificacions de totas
menas.

¿Quinas noticias ne tenen de la tal comissió?
¿Cap?.. Jo tampoch.

L' únich que sé es que cada dugas ó tres senma-
nas los diaris portan una gacetilla que diu poch
mes ó menos:

*La comisión de sustancias alimenticias conti-
núa discutiendo el reglamento.*

Si no fos aquest piadós recort que de tant en tant
li dedica la premsa, no sabriam si la comissió exis-
teix, ó si se 'n ha anat al cel ó si ha cambiat d' ofi-
ci y 's consagra á assumptos de mes importancia
que no aixó de sapiguer si 'l pá es de farina y si al
vi hi ha mes ó menos vidriol.

La comissió discuteix lo reglament... y mentres-
tant la gent se va morint ab una facilitat que ena-
mora.

Comparin cada semana la xifra dels naixements
ab la de las defuncions y 's convencerán de que á
Barcelona aviat hi estarem d' alló mes amples.

Dirán: la situació topogràfica de la ciutat, la ma-
la disposició de las cloacas, las detestables condi-
cions de certs barris...

Es cert: tot aixó hi influheix d' un modo poderos-
síssim: gracias á aquestas *ventatjas* de que disfruta,
Barcelona es una de las ciutats mes mal sanas
del món.

Pero ¿y 'ls pecats de la alimentació, qui 'ls paga?
¿que no s' hi pensa ab aquesta part?

¡La comissió discuteix lo reglament!..

Lo mateix que la comissió d' alcantarillat estu-
dia un nou plan de clavegueras, y la comissió de sa-
nitat estudia un sistema higiènic general y la co-
missió de foment estudia un projecte de reforma...

Pero per tot aixó 's necessitan molts quartos; y
si bé 'ls barcelonins creyém que es de gran neces-
sitat, sabém consolarnos, pensant:

—Convindria, seria molt sá, resultaria molt útil...
pero som massa pobres y 'ns hem de quedar sen-
se clavegueras, sense higiene pública y sense
reforma...

Ara bé: ¿quants quartos se necessitan per esta-
blir una severa vigilancia sobre l' alimentació?
¿que ha de costar alguna cosa aquest assumpto?

No: tot es qüestió de volguerho fer... y posars'ho
à fer desseguida.

¿Per qué no 's fa, donchs?

Perque... la comissió continúa discutint lo re-
glament.

Ab franquesa; á jutjar per la calma ab que va la
cosa, lo tal reglament amenassa ser una obra ad-
mirable.

Ni per discutir una constitució hi ha empleat
may tan temps cap assemblea.

Nada... no precipitarse, que no ve de deu anys
mes ó menos.

Vagin discutint lo reglament...

Y quan l' hajan discutit, y aprobat, y posat en
net y enllestit de punts y comas... fassin lo favor
de portarnosel al cementiri.

Perque á aquellas fetxas, segurament ja tots hi
haurém anat á parar.

MATÍAS BONAFÉ

¡AH!...

Prop del riu sos peus banyava
la amoreta de mon cor;
y jo tant, tant hi gosava
que encantat la contemplava
cech per ella, boig d' amor.

Ella alsant al cel sa vista
un sospir ne va llensar,
(y com que tinch cor d' artista)
mon ánima tota trista
al instant se va posar.

També ab cèlica mirada
assentarse va á frech meu,
y jo ab veu molt apagada
tot donantli una abraçada
vareig dirli «¡Tot soch teu!

Al tenirla ja als meus brassos
y al anarli un bés á dar,
sento crits y sento passos...
¡y jo, catre y matalassos
tots varem aná á rodar!

CANTOR DE CATALUNYA.

BUSCANT DISPESA

A mon amic Jaume Balaguer Merino.

—Deu me la guard', senyora. ¿Qué es aquí...
que...

—Vosté dirá lo que se li ofereix.

—¿Qué es aquí que segons porta 'l diari...

—¡Ah!.. si, senyor, sí... entri... y dispensi que
haja recelat de vosté... ¿sab? una al primer mo-
ment... ¡cóm som senyoras solas!

—Sí, ja ho pot dir... té molta rahó... perque
avuy dia corren unas pessas...

—No me 'n parli: no n' hi ha un pam de net.

—Entri... entri aquí á la sala que estaré mes ca-
lent.

—(¡Bona dispesera!.. vaya uns cumpliments.)

—Pel demás... vosté...

—Sí senyora; jo venia per aixó y cregui que de-
sitjo trobar lo que busco, perque ja estich cansat
de tant buscar.

—Ja ho crech que ha d' esser molest... de vega-
das quan un busca una proporció no la troba y
quan no la necessita, llavors...

— Resulta alló de que quan las fillas son casadas, surten los gendres.

— Aixó mateix; pero are crech que trobará lo que vosté desitja.

— ¡Deu ho fassi!

— Donchs crega que tothom que ha estat aquí ha dit lo mateix, tot son alabansas.

— Aquest es lo meu desitj. Per lo tant, si vol, podrém fer tractes.

— Dispensi; tindrà de mortificar-se una mica, que la noya ha pujat un moment al ters pis ... y com ella es la que entén ab tot aixó....

— ¿Qué es extrany que vosté no se 'n cuidi?

— Ja li parlaré ab franquesa: es que la noya ab aixó es un trunfo.... jo no hi he entès may res.

— ¿Qué 's creu que tardará molt?

— Ca, no senyor. Ha pujat á casa la Sra. Manela que també 'n té, perque hi havia d' anarhi un senyor. Es una noya la meva filla, que mal m' está 'l dirho.... es lo que diuhen los castellans: «Tant serveix per un *berrido* com per un *fraguado*».

— (Alsa pilili.) Ja veurá, senyor ¿jo porto un poch de pressa. ¿No ho podriam arreglar nosaltres dos?

— Impossible. Sens ella no fariam res.... Després ella li podrà tocar alguna cosa que tal vegada lo acabi de decidir.

— (¿Y ara?)

— ¡Ja pot ben creure que si no s' hagués mort lo meu marit, no 'ns veuriam pas en aquest cas!

— Aixó no es pas cap humiliació....

— Ja té rahó; pero si ell ressucitès crech que 's tornaria á encaixonar per no veureu.

— ¿Vosté es viuda?

— ¿Y ara qué vol fe 'l plaga? Una dona després de mort lo seu marit no crech que 's quedi pas soltera.

— ¡Ay dispensi! La cara tan fresqueta que té m' ha fet confondre.

— Gracias pel favor.

— Donchs sí, soch viuda, y cregui que no 'm puch treure del cap al pobre *Fernández*.

— ¿De qué feya?

— Era carrabiner, ¡pero un carrabiner de primera! Era del cos dels distingits.... y ho tenia bén merescut, perque tot lo del seu cos, era de lo més distingit.

— ¿Y de qué va morir?

— Ay, fill, no ho sé. Tot ell se va anar arronsant de tal modo que no 's podia tenir dret. Lo metje cada dia venia á

embotonarlo, hi va haver dia que li va posar 30 botóns de foch.

— Dispensi, se 'm fa tart....

— No se 'n vaji.

— Ja veurá, diguim lo preu mica més ó menos.

— ¡Doscents duros!

— ¡Qua diu are! ¿que fa pagar per anys adelantats?

— No, senyor, aixó es per una sola vegada. Vosté paga y se l' emporta.

— ¿A la noya?

— ¡Y ara! ¿qué está de broma?... ¡Al piano!

— ¿Quin piano?

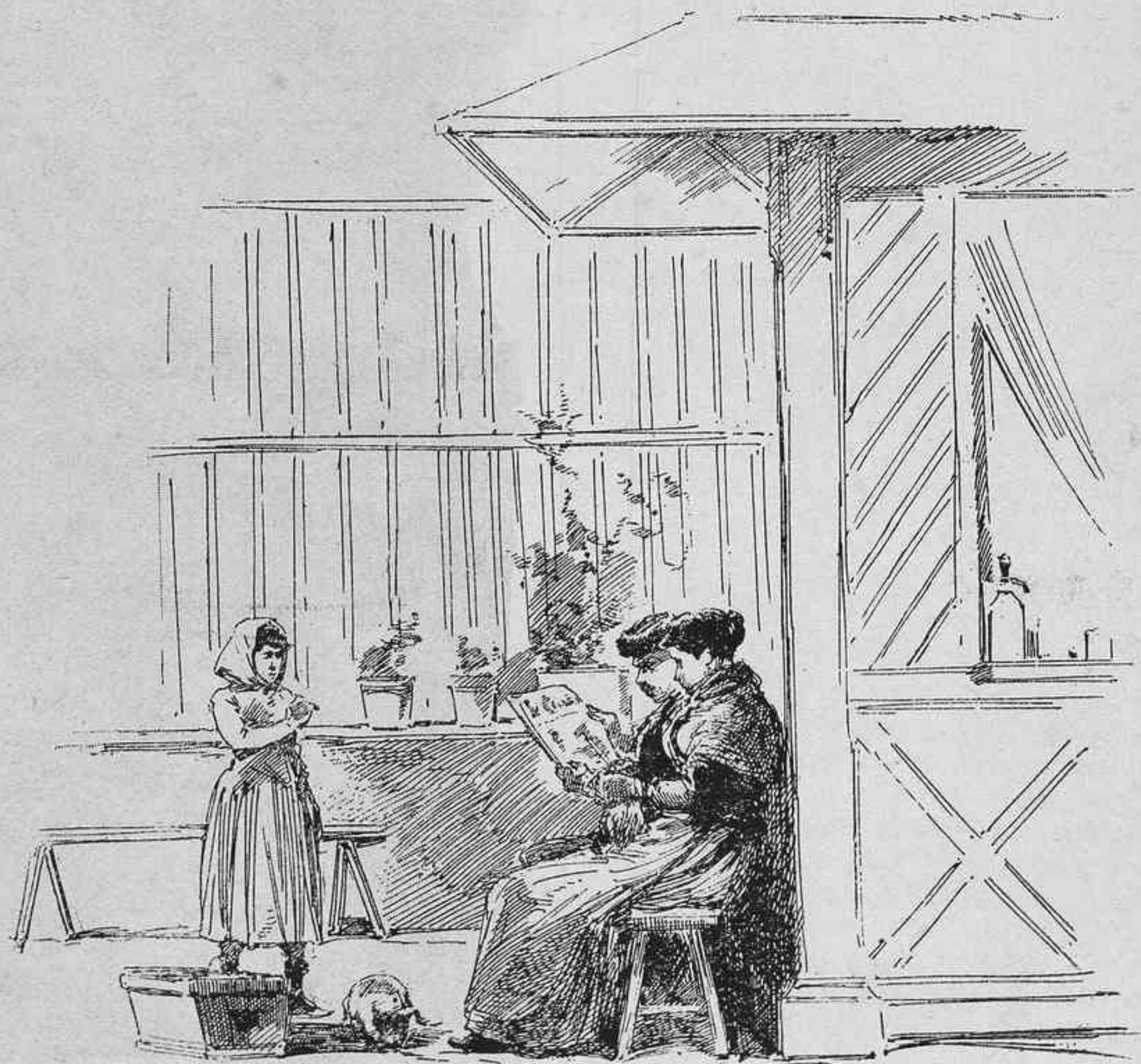
— ¡Ay, ay! ¿no diu que ve per l' anunci del diari?

— Sí, senyora.... Tingui, llegeixi... «Se necesita un caballero para dormir...»

— Pero sant cristiá, miri, aquí diu 29, 2.º, 2.ª, la casa de dispessas es aquí al costat.... Lo nostre anunci es aquí, veu: «Piano en venta....»

BARCELONETA

Casa de beguda

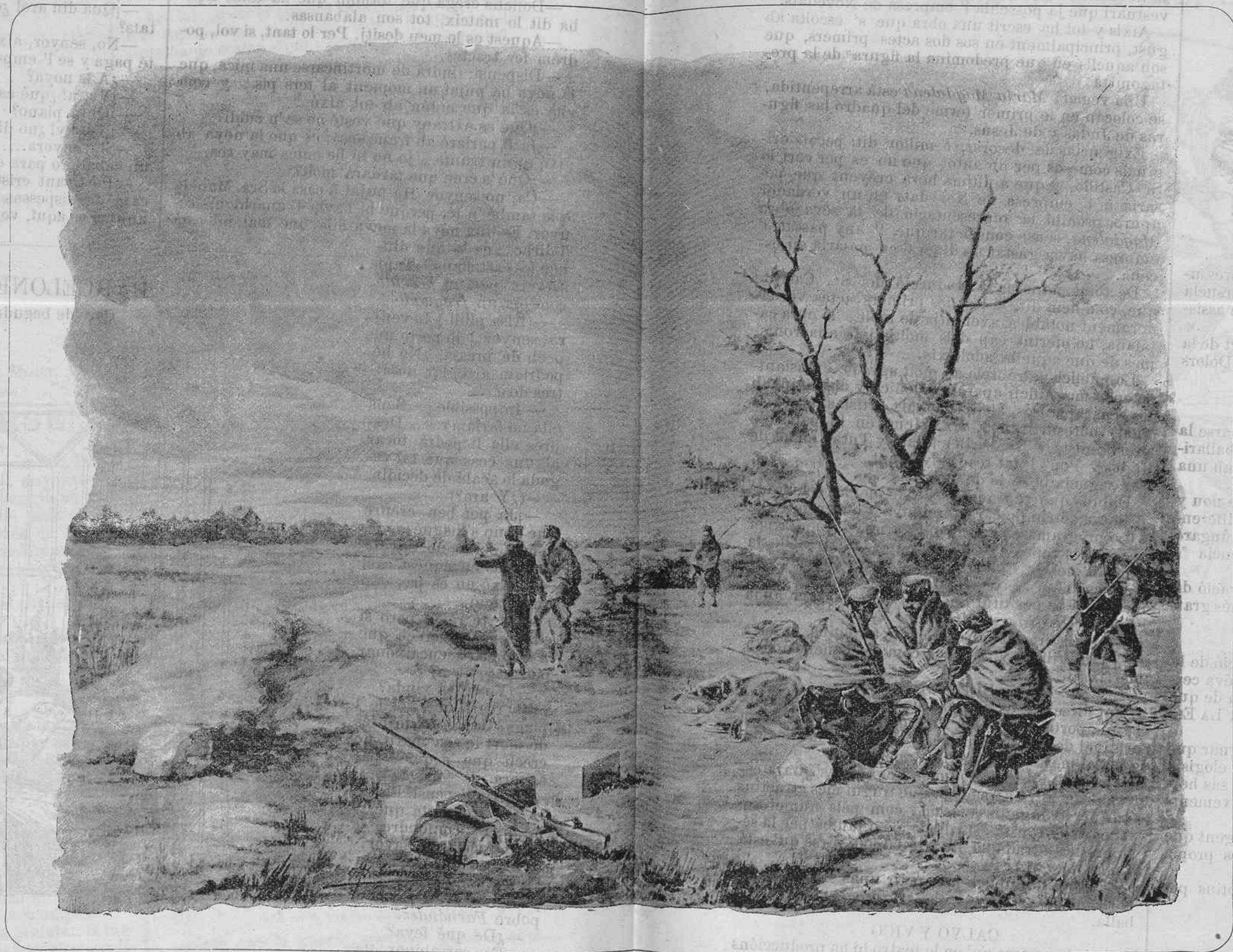

Baratura, *tasts* á dojo,
molta fresca, bona llum:
aquí, ni que tothom fumi,
á ningú molesta 'l fum.

IMITJAS NEGRAI

Gastin colom meo nigros
servores, per castas

ESCENAS DE LA VIDA MILITAR (Per M. G. Simancas)

La matinada en las trincheras

—(Quin bunyol.) Senyora.... dispensi, veig que per no haver d' anar d' Herodes a Pilat, lo millor serà casarme.

—Quan pensi fer aquest disbarat, avisim.

—Ja ho faré, estigui boneta.... dispensi. ¡Quina planxa!

ARTUR CARREARS.

IMITJAS NEGRAS!

Gastin colors mes alegres
senyoras, per caritat,

perque vaja, estich cansat
de tant veure mitjas negras.

Es color trist y no 's veu,
al jovent no 'l llama tant,
y vostés se quedaràn
per vestir Mares de Deu.

Avants altre gust donava;
venia forta ventada
y ab tan ferma revolada
la faldilla voleyava,
y 'ls enagos tentadors
amagant, la vista pillava
veya cada pantorrilla

que semblava un camp de flors.
L' una verda, altra morada,
l' altra vermella fent llistas
y combinacions may vistas
que excitavan la mirada.

¿Pero, ara? ¡Válgam Deu!
sempre 's veu tot d' un color,
sempre ab aquesta negror
que fá pena mirá un peu.

Jo 'n sé un que 's va casar,
boig per una pantorrilla
de color de xeringuilla
que un día va columbrar;

y després d' aquell consorci,
la senyora molt alegre
vá posarse mitja negra:
donchs ell ara vol divorci.
Ab aixó, atenció casadas,
que 'l negre no 'ls vá gens bé
y podria molt ben sé
que eixissen escarmentadas.

¿Ahont van ab aquestas modas?
¿Ab tants anys, ara tot just
los hi ha vingut aquest gust?
¿Que 'n farán pocas de bodas!
Aixó retreu la il-lussió

de 'ls jovenets cassadors;
vingan mitjas de colors
y desterrin la negró!

Que aixó de 'l negre acceptá,
rebutjant los colors vius
sens tenir justos motius,
fá carboné ó capellá.

JOSEPH MOLAS.

PRINCIPAL

Continúan ab l' éxit satisfactori que ja pressumiam las representacions de l' afortunada sarsuela *El rey que rabió*, no cansantse 'l públich de assistir al teatro.

Dintre de pochos dias entrarà á formar part de la companyia la distingida artista donya Dolors Abril.

LICEO

Aquí *Excelsior* á tot drap.

A últims de la senmana passada va donarse la funció á benefici de la aplaudida primera bailarina Sra. Rossi, la qual tractá de amenisarla ab una *Tarantela*.

Pero com lo públich no va trobarhi res de nou y per aquest motiu la va rebre ab alguna indiferencia, s' executá seguidament lo ballable húngaro *Czardas*, y l' entusiasme de la concurrencia 's manifestá ab freqüents aplausos.

La beneficiada sigué objecte de una ovació de fullas de llover, flors y versos, rebent además gran número de valiosos regalos.

CIRCO

No 'm va ser possible assistir á l' audició de la Missa del mestre Giró, y no per culpa méva certament, sino per haverse olvidat l' empresa de que á Barcelona 's publica un periódich titulat LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

A pesar de tot, me complasch en consignar que tota la premsa diaria consagra merescuts elogis á l' obra del compositor catalá, encomiant sas hermosas qualitats, y fent mérit dels coneixements teatrals que son autor demostra.

—La Missa de Giró—va dirme un intel·ligent que va anar á sentir-la—es una composició més propia pèl teatro que per la iglesia.

Consigno aquesta opinió que tinch motius per créurela acertada.

ROMEA

Res de nou.

Obras en porta: *Barbarroja* de 'n Frederich Soler y *Lo cos del delicté* del Sr. Figuerola Aldrofeu.

TIVOLI

S' han posat las obras *Dinorach* y *L'Africana*.

Ab la primera debutá la Srta. Boy-Gilbert, artista que fila molt bé las notas y 's distingeix en lo cant de *fioriture*.

La segona 's representá 'l divendres de la senmana passada á benefici del administrador del teatro Sr. Molgosa. L' obra tingué un desempenyo més que regu ar, y 'l beneficiat lográ que 'l teatro s' omplís de gom á gom, y l' administració de un número inmens de regalos.

Poch se 'n hi faltá si per endurse 'ls á casa no va necessitar un carro.

NOVEDATS

Lo distingit escriptor D. Rafael del Castillo, per escriure 'l séu drama *María Magdalena*, hagué de subjectarse al peu forsat de las decoracions y 'l vestuari que ja possehia l' empresa de Novedats.

Aixís y tot ha escrit uua obra que s' escolta ab gust, principalment en sos dos actes primers, que son aquells en que predomina la figura de la protagonista.

Una vegada *María Magdalena* está arrepenida, se colocan en lo primer terme del quadro las figuras de Judas y de Jesús.

Exigencias del decorat, ó millor dit: pecats originals comesos per un autor que no es per cert lo Sr. Castillo, y que á última hora creyent que posaria á l' empresa de Novedats en un verdader apuro, prohibí la representació de la séva obra *Magdalena*, sense considerar que l' any passat, l' empresa havia gastat un dínere en posarla en escena.

De totas maneras la producció del Sr. Castillo que, com hem dit, té los dos primers actes verdaerament notables, aventatja de molt á l' obra catalana, no oferint cap dels moltissims anacronismes de que aquella adoleixia.

Lo públich va rébre-la ab molt agrado, extasiante-se en lo magnífich aparato escénich y distingint ab los séus aplausos als principals artistas, entre 'ls quals sobresurtiren la Sra. Mena en lo paper de protagonista y 'ls Srs. Bonaplata y Tutau en los de Judas y Pons Pilat respectivament.

Y segueix la serie de beneficis.

Dillúns que vé tindrà lloch lo de la celebrada primera actriu de carácter donya Concepció Palá.

Lo programa es sumament variat. Comensa per la primera repre-entació en aquest teatro, de la comedia del Sr. Colomé, *La Parentela*; segueix ab l' estreno d' un saynete en un acte, del Sr. Guimerá, que té per titol *La Baldirona*, y acaba ab la comedia *Un dinar á Miramar*.

Es de creure que ab semblants atractius, la festa será tan brillant y animada com la beneficiada 's mereix.

ELDORADO

Pot dirse qu' es una producció bén ensopegada la que porta 'l titol de *Los aparecidos*, ab lletra original dels Srs. Arniches y Lucio y música deguda al mestre Fernández Caballero.

Fora del *Monaguillo* no creyém que s' haja estrenat un' altra sarsueleta que tingui més atractius tant per sa ingeniosa acció, com pèls numerosos xistes de que está esmaltada, com també per la séva música agradable, de la qual pot dirse qu' está á punt de solfa.

Cada nit lo públich fa repetir unas coplas de tenor cómich, corejadas, que son una verdadera troballa.

CALVO Y VICO

Está demostrat qu' en lo teatro hi ha produccions que no envelleixen may. A aquest número pertany sens dupte *La pata de cabra*, que sigué representada últimament atrayent al teatro de la Gran-Via una concurrencia numerosa.

N. N. N.

¡FANCHI!

(MONÓIECH DE ENFANGAT)

Hay fango fins á jonoll

por las calles de Madrí:

pero 'l que 's en las d' aquí

BATEIG D' UNA CAMPANA

Ser padrí d' una campana,
deu donar gust, la vritat:
¡veure després la fillola
en un lloch tan *elevat!*

tenim *fango* fins al coll.

Cauhen no mes quatre gotas,
quatre gotetas no mes,
y ja tens tots los carrés
plens de fanch: be prou ho notas.

¡Y quin fanch! ¡Es fastigós!
enganxa com aygua-cuyt;
si caminas ab descuyt
pots molt bé trencarte un os.

Si no vols quedá encastat,
tens de caminá ab los fins
de no caure y quedar dins
d' un dels sots de l' empedrat.

De sots n' hi ha en abundancia:
si en un caus, ja has begut oli,
ni trobas qui t' aconsoli
ni t' arrendan la ganancia.

Quan un cau, es sapigut
que causa rissa ¿per qué?
No ho sé pas, lo que si sé
que jo mateix hi he rigut.

Que algú rigui no sab mal:

lo que 'n sab, y es cremadó,
es que quedas com turró
enmelat dels de Nadal.

No 's guanya ni per botinas:
enfangat fins á las gomas,
veureu que saltan molts homes
y tot saltant fan tintinas.

T' esquitxas los pantalóns
qu' es un fástich y un neguit,
als pochos passos tot seguit
ja vas tot plé de garrons.

Si t' arremangas quan pots,
al mirarte tothom diu
«que si vas á passá 'l riu»
y ets la broma dels xicots.

Si en l' acera seguint vas
com es costúm, la ma dreta,
trobas una senyoreta,
y vaja, cedeixli 'l pas.

T' aturas per contemplar
dos ditets de pantorrilla,
y fins dalt la coronilla

t' esquitxa un carro al passar.
Y lo mes estrany del fanch
es lo seu genit... *alegre*,
pues damunt del blanch es negre,
y damunt del negre, blanch.

Los sabaters prou hi rihuen
quan veuhen que plou ¡carat!
¡Qué 'ls agrada que 'l calsat
s' enfangui tot! d' aixó viuhén.

Y 'l mateix los limpia-botas:
¿fa sequedat? ¡malament!
¿plou á barrals? al moment
ja preparan sas caposotas.

Lo limpia-botas jo 'l tinch
comparat ab lo cargol,
¿ha plogut y surt lo sol?

Tot seguit diuhén:—ja vinch.

Mes tornant al fanch; per mi
no hi ha res mes fastigós...
si cosa possible 'm fós,
si pogués jo consegüí
lo que fá temps tinch pensat
per no enfangarme las botas
tot saltant com las granotas,
fora ma felicitat.

¿Saben qué? (de pensaments
prou que 'n tinch y 'n faig derrotxe)
donchs es anar sempre ab cotxe;
no m' enfangaria gens.

LLUIS MILLÀ

Ja 's coneix que hem entrat en plena Quar-
resma.

Aixís á lo menos ho demostra l' impertèrrit don
Jaume, que cada any en semblant temporada treu
la pols á una llarga Pastoral dedicada á sas esti-
madas ovellas, desitjós com está de que practiquin
la santa virtut de la mortificació.

Mortificació gran com cap mes puga imaginar-se
es la de tirarse al cos aquellas vuyt ó deu planas
de *Brusi*, cos set, de prosa macissa, al redactar las
quals lo fumador prelat hi devia gastar á lo menos,
pel cap baix, una grossa de *cajetillas*.

Y no 'ls dich res si 'ls fiels se posan á llegirla en
un dia de dejuni!..

*
**

En la pastoral de D. Jaume hi ha com de cos-
tum las consabudas punxadetas assestadas contra
la premsa alegre que procura endolsir las penas
y miserias de aquesta trista vida.

Com jo 'm considero confrare del gremi de pe-
riodistas no renyits ab lo bon humor, no tinch cap
inconvenient en pendre candela.

Tant mes quan veig que també reben los que
professan «*el afán inmoderado de riquezas que ato-
londra los espíritus, sugiriéndoles los más abomi-
nables excesos contra la justicia, la caridad y la
piedad natural.*»

Veritat es que aquests poden redimir-se de la sé-
va culpa, fent al morir grans deixas á la Iglesia,
ó pagant mentres viuhén fatxadas de Catedral.

Mentres que á nosaltres, ja desd' ara y pel dia
que morirém, se 'ns diu:

—Ay, noys, que 'n portareu pochs de capellans
al enterro!

Capítul de las economías:

«Se tracta—diu un telégrama—de suprimir las
cátedras de las Universitats, á las quals hi conco-
rren menos de dotze alumnos.»

Ab aquesta reforma y la supressió dels meritoris
de telégrafos, no hi ha dupte que 'ls pressupostos
del Estat se saldarán.

Y encare, tal vegada, quedarà algun remanent
per pagar lo xocolate del lloro de 'n Cánovas.

Desde 'l Masnou m' escriuhén la següent no-
ticia:

«Actúa en lo *Teatro-Circo* de aquesta vila una
companyia de sarsuela, que treballa de una mane-
ra deliciosa.

«Fa pochs dias va executar en tota la extensió
de la paraula, entre altrás obras *El Monaguillo*, en
una forma tan original que ni 'ls autors haurian
sigut capassos de coneixe'l.

«Fortuna que 'l públich s' ho pren á broma, com-
prenent que si al teatro s' hi va á passar una es-
tona divertida, 'ls sarsueleros del Masnou li donan
mes de lo que 'ls mateixos autors posan á la obra,
desitjosos de lograr idéntich resultat.

«O sino una proba. Lo burro que devia empor-
tarse'n al *Monaguillo* es un xich guit, per qual mo-
tiu la tiple no volgué montarlo. Pero quan lo se-
nyor Antón y 'l *Monaguillo* fan mutis, lo ruch s'
empenya en no passar endavant, y 'l Sr. Antón y
'l mosso del amo de la bestia, que preveyent lo cas
havia fet la seva aparició en escena, no tingueren
mes remey que arrossegarlo, no sens las protestas
del animal, agafantlo cada hú d' ells per una pota
del davant.

«En aquesta forma 'l burro va desapareixer de
la escena.»

*

Lo burro del Masnou ^{*} ^{*} ho enten.

La seva resistència á sortir del escenari devia
obehir al coneixement que té de que 'l públich úni-
cament va al teatro á una cosa.

A veure *burradas*.

He llegit ab detenció 'l judici crítich que fan los
mes distingits crítichs de Madrid, en los periódichs
mes populars, sobre 'l drama de 'n Perez Galdós,
titulat *Realidad*.

De lo que diuhén se desprén que la representa-
ció de aquest drama sigué un aconceixement lite-
rari molt important.

La companyia Mario posará aquesta producció
en escena de aquí pochs mesos en lo *Teatro de No-
vedats*.

Aixís donchs, no extranyin que reservém per
llavoras lo nostre judici franch é imparcial.

Una dona que tractava de introduhir á Fransa
1.700 franchs en monedas de coure espanyolas de
deu céntims, ha sigut condemnada á tres dias de
arrest y 500 franchs de multa.

Ja ho veuhen: á Fransa castigan als que 'ls hi
portan quartos.

En cambi aquí 'ns queixém dels pochs que se 'n
veuhen, y á qualsevol que avuy 'ns portés mone-
das, no francesas precisament, sino fins del Polo
Nort, en lloch de un cástich com á Fransa jo crech
que li concediriam un premi.

¿Vostés no creuhén lo miracle de las moscas ope-
rat per Sant Narcís contra 'ls francesos que ataca-
van á Girona?

Donchs, aprenguin, per lo que conta 'l corres-
ponsal de la *Renaixensa*:

«Desde l' any 1809 en que Sant Narcís sigué declarat *Generalíssim de tot lo Principat*, las tropas de la guarnició cubrian la carrera que havia de recorre la professó, sense que aquesta costum s' hagués interromput mes; pero 'l general Nouvilas, governador militar de Girona, no volgué respectarla, y no s' observa desde 1870. Lo 18 de Mars, festivitad del vot, Nouvilas s' entregá presoner als carlins ab totas las forsas de la seva columna, numerosa caballería y artillería.»

De manera que Sant Narcís va tardar quatre anys á pendre la revenja; pero al últim va fer sentir al general Nouvilas tot lo pes del seu ressentiment.

Ja ho deyan los francesos del sigle XIII: Sant Narcís te *malas moscas*.

Pero se'm ocorre una consideració.

En la sorpresa de Castellfullit numerosos oficials y soldats pagaren ab la vida la seva desgracia. Altres, poch després sigueren fusellats pels carlins.

Y dupto molt que cap dels difunts hagués fet may res en contra de Sant Narcís.

En cambi 'l general Nouvilas, culpable de tot, sortí ab vida del fracás, y després de la rendició ni 'l mateix Savalls, que tot ho matava, va recordar-se de arreglarli 'ls comptes.

Lo qual vol dir que quan se tracta de fer justicia, tothom hi va venut.

Fins los sants del cel.

Anuncia un telégrama de Madrit que la comisió que estudia 'ls pressupostos de Hisenda es partidaria de suprimir la consignació de 50.000 pesetas, pera construhir una aduana á Barcelona.

Aixís es lo govern d' Espanya.

Per no gastar diners en obras deixa de construhir una de las botigas que podria donarli mes recursos.

La escena que vaig á contarlos, rigurosament histórica, va ocórrer l' altre dia alguns passos mes enllá de la sortida del carrer de la Princesa.

Arribava un tren del tranvia de Badalona impulsat per una locomotora, cosa que fins ara no se li permetia dintre del radi de Barcelona.

Un municipal plantantse al mitj de la via:

—Alto, y atrás!..

Lo maquinista para: los conductors dels cotxes apretan los frenos. Casualment anava en un dels wagons l' administrador de la empresa.

—¿Qué hi ha?—pregunta aquest.

Y 'l municipal respon:

—Que 'l tren no puede seguir endavant. La autoridad lo tiene prohibit.

—Miri:—fa l' administradar—aquí té 'l permis del Ajuntament. ¿No veu? «Los trenes podrán emplear la tracción de vapor.»

Lo municipal:

—Per aixó mateix: con vapor sí; pero con máquina no puede ser.

L' altre dia en un dels salons de la Casa Gran hi havia exposat un gran jerro de porcelana ab adornos de bronze que alguns regidors de la majoria conservadora regalavan al germá del hereu Pantorrillas ab motiu de ser lo seu sant.

Un que estava contemplant aquest regalo, preguntá:

—Vamos á veure, senyors: ¿qué es aixó? ¿un jerro ó una urna electoral?

A una senyora de l' aristocracia madrilenya, en un dels carrers mes céntrichs de la Vila y Cort, un jove li va escupir á la cara y li va atissar una tremenda bastonada.

Si aixó succeheix entre la gent de la aristocracia,

toma, toma, toma, toma!
¿qué dirá 'l Pare Coloma?

En una iglesia de Paris, durant la Quaresma se celebren devots exercicis religiosos, acompanyats de un atractiu especial que atrau als mateixos una numerosa concurrencia.

Figúrinse que á cada devot, al entrar á la iglesia, se li regala un número.

Y que al final de las oracions s' efectúa una rifa, entregantse variats objectes als concurrents favorecuts per la sort.

Ab un atractiu semblant l' iglesia s' ompla cada dia de gom á gom.

No desconfio de veure plantejat aquest sistema en alguna de las numerosas iglesias de Barcelona.

Y jo per la meva part prometo assistirhi 'l dia que rifa...

¿Saben que?

Vaja, 'ls hi diré: 'l dia que rifa noyas guapas.

Com veurán nostres lectors, publiquem avuy un hermós dibuix d' assumpto militar, degut al hábil artista Sr. Simancas, distingit y laboriós oficial, que ab tanta destresa maneja la espasa com lo pinzell.

De temperament artista, estudiós y actiu, lo senyor Simancas s' ha conquistat en poch temps un lloch preferent en lo camp de la pintura, com ho proba, apart dels elogis que inteligents crítics li han tributat, la rapidés ab que 's vénen las sevas obras al poch rato d' estar exposadas.

Per xó LA ESQUELLA, que busca sempre l' interés y la varietat y que no té altre afany que complaure als seus lectors, dóna avuy á coneixer una de las mes hermosas páginas artísticas del Sr. Simancas, prometent que no será aquesta la última ab que honrem lo nostre periódich pues lo distingit militar-pintor ens ha promés favorirnos de tant en tant ab algun d' aquests traballs en los quals es ja una especialitat.

Es curiós llegir lo segon volúm de l' obra que sobre *Literatura espanyola contemporánea* ha publicat lo Pare Blanco Garcia, un home que sense ser casat es pare, desde 'l moment que forma part de la Comunitat de frares establerta en l' Escorial.

Lo tal Pare Blanco Garcia ho tira tot á barato, es á dir: tot lo dels escriptors que tenen lo bon gust de no escriure obras neas ó carrinlonas.

Es un criteri especial lo dels homes de sotana ó de hábits monacals: ¿Pensas com jo? Ets un escriptor admirable, ets un literat sens igual. ¿Te separas de las mévas ideas? Ets un ximplet, un tanoca, un burro. ¡Mala guanyada la tinta que gastas!

De manera que queda demostrat ab evidencia que 'ls que están fermats ab lo ronsal de la ortodoxia, no van á pasturar en los camps florits del bon gust literari, sino en la menjadora de la fé, ahont se alimentan de lo que 'ls hi posan.

No 'n poden haver y fan com la guineu: diuen que son verdas.

Lo Pare Blanco Garcia califica á Catalunya de *Pais de los caracteres radicales é indisciplinados*.

Per molts anys poguém serho.
Es sempre una ditxa inconmensurable no semblarse en res ni per res als frares.

Al pujar un subjecte á un cotxe del tranvia dona la casualitat que se'n va á seure al costat de un pobre al qual li havia fet limosna dos horas avants.

—¡Home!...—li diu—Juraria que vosté es aquell cego á qui fa poca estona li he fet caritat.

—Lo mateix, per servirlo—contestá 'l pobre molt espavilat.

—¿Y donchs que ja s' ha curat de la ceguera?

—No, senyor; pero ara estich descansant pera tornarhi.

Un que havia sigut coronel de franchs, en temps de la última guerra civil, mantenia y tractava ab gran carinyo á un caball lleig, vell y ple de xarcras.

Y quan li preguntavan la causa de aquella estimació, responia:

—¿No l' haig d' estimar si m' ha salvat la vida?
—¿De quina manera?—li preguntavan, esperant que 'ls contaria alguna hassanya.

—De una manera molt senzilla. Figureuvos que la vigilia de una batalla en la qual va ser exterminat tot lo méu batalló, va ventarme un parell de cossas, y per aquest motiu no vaig poder assistirhi. Veyeu si li haig d' estar agrahit.

En lo tocador de una senyora:

Lo marit:—Vamos á veure, digas: ¿per qué t' has de posar en lo cap cabells de un' altra dona?

La senyora:—Ay, ay: per la mateixa rahó que tú t' posas á las máns la pell de un altre animal.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA 1.ª—*Com-po-si-ció.*
- 2.ª ID. 2.ª—*Ca-de-na.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Matar—Marta.*
- 4.ª ACENTIGRAFO.—*Fábrica—Fabrica—Fabricá.*
- 5.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Las campanas de Carrión.*
- 6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Olaguer.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Per Capelladins, Capellades.*

INTERIORS CÉLEBRES

L' estudi del gran novelista B. Perez Galdós.

Fot. Laurent.—Madrid.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu-Apartat, Número 2.

OBRAS DE B. PEREZ GALDÓS

Tristana

Un tomo en octavo.—Precio: 3 pesetas

Ultima Obra

B. Pérez Galdós

NOVELAS ESPAÑOLAS CONTEMPORÁNEAS

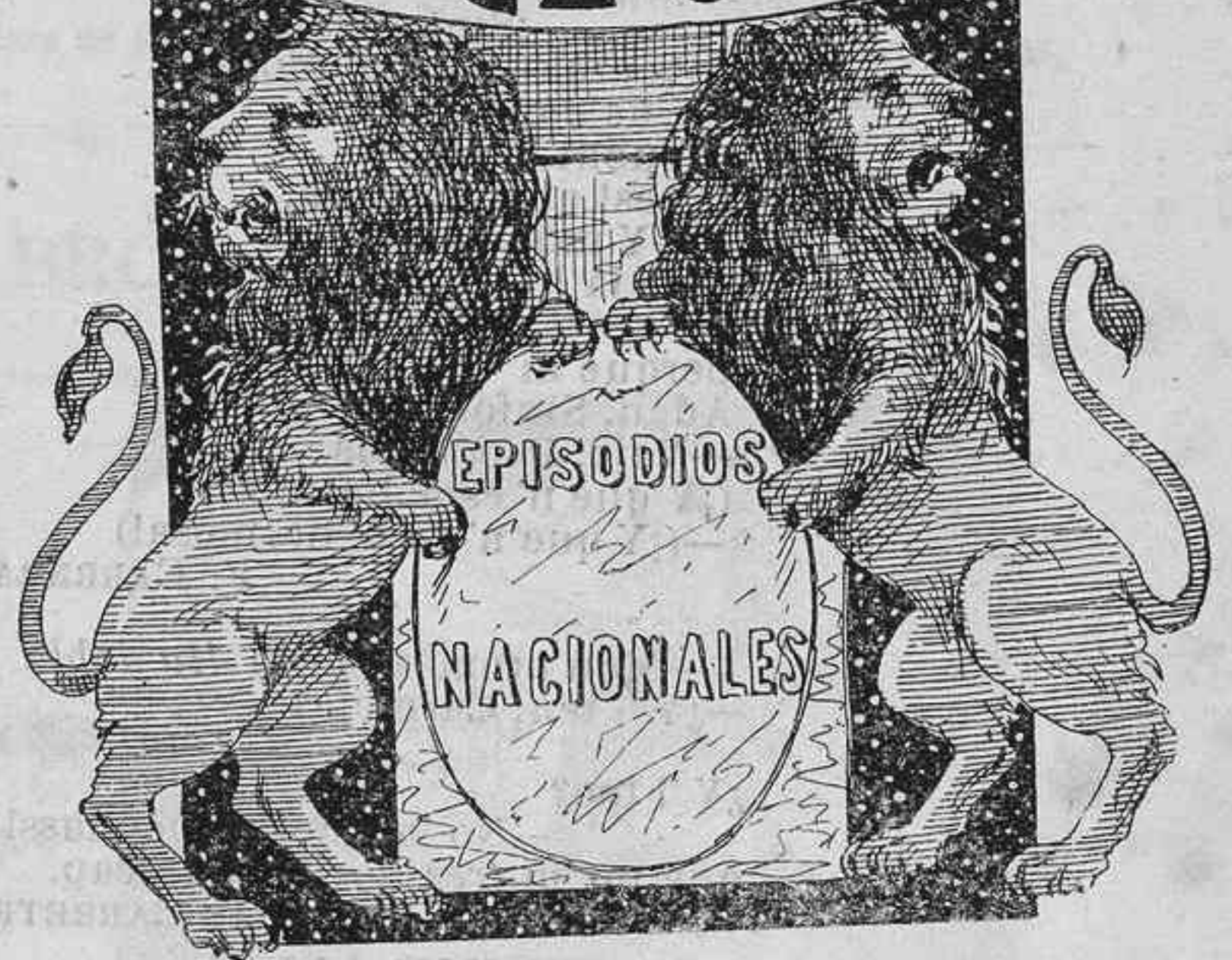
DOÑA PERFECTA, Tomo en 8.º	2	Plas.
GLORIA, Dos tomos en 8.º	4	»
MARIANELA, Tomo en 8.º	2	»
LA FAMILIA DE LEÓN ROCH, Tres tomos en 8.º	6	»
EL AMIGO MANSO, Tomo en 8.º	3	»
LA DESHEREDADA, Dos ts. en 8.º	6	»
EL DR. CENTENO, Dos ts. en 8.º	6	»
TORMENTO, Tomo en 8.º	3	»
LA DE BRINGAS, Tomo en 8.º	3	»
LO PROHIBIDO, Dos tomos en 8.º	6	»
FORTUNATA Y JACINTA, Cuatro tomos en 8.º	12	»
MIAU, Tomo en 8.º	3	»
LA INCOGNITA, Tomo en 8.º	3	»
REALIDAD, Tomo en 8.º	3	»
ANGEL GUERRA, Tres ts. en 8.º	9	»
TRISTANA, Tomo en 8.º	3	»
LA FONTANA DE ORO (1820-1821) Tomo en 8.º	2	»
EL AUDAZ, <i>historia de un radical de antaño</i> (1814). Tomo en 8.º	2	»
TORQUEMADA EN LA HOGUERA, <i>El artículo de fondo, La mula y el buey, La pluma en el viento, La conjuración de las palabras, Un tribunal literario, La princesa y el granuja, Junio.</i> Tomo en 8.º	3	»
LA SOMBRA, <i>Celin, Tropiquillos, Theros.</i> Tomo en 8.º de 300 págs.	2	»

EPISODIOS NACIONALES

Edición económica. Tomos en 8.º á dos pesetas
Trafalgar.—La Corte de Carlos IV.—El 19 de Marzo y el 2 de Mayo.—Bailén.—Napoleón en Chamartin.—Zaragoza.—Gerona.—Cadiz.—Juan Martin *El Empecinado*.—La batalla de los Arapiles.—El equipaje del rey José.—La segunda casaca.—Memorias de un cortesano de 1815.—El Grande Oriente.—7 de Julio.—Los cien mil hijos de San Luis.—El terror de 1824.—Un voluntario realista.—Los Apostólicos.—Un faccioso más y algunos frailes menos.

GRAN EDICIÓN ILUSTRADA

Diez hermosos volúmenes, conteniendo cada uno dos *Episodios*, con más de 1,200 grabados. Precio encuadernados en rústica 133 pesetas: 168 en tela.

OBRA NUEVA

SIGA LA FIESTA

por D. LUIS TABOADA

Profusamente ilustrada con dibujos de A. PONS

Un tomo en 8.º.—Precio: 3'50 Ptas.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, ó hè, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d'extravíos, no remetent además 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS

I

¡Que bella! ¡que hermosa
la tarde d' estiu!
Natura somriu
alegra y gojosa.

En eixa estació
vegi una vegada
Tot enamorada
que sobre un piló
de *prima tercera*
ell deya:—¡Qu' ets monal!
—No m' alabis.

—Dona,
¡si ets tan encisera!
—¿Qué dius?

—¡Qu' ets hermosa!
Vull sé 'l teu espós.
Sense tenir *dos*
no vull.

—¡Sinforosa!...
Pots créureho, de *prima*
no 'ns en fallará
poguent treballá
aquest que t' estima.

—Y mon *hu-segona*
¿que ja hi vindrá bé?
—Faré 'l que podré
perque hi vinga, mona.
Adeu, Sinforosa.

—Vaja, Pep, adió.
(¡Y que n' es d' hermós!)
—(¡Y que n' es d' hermosa!)
F. CARRERAS P.

II

—Mon promés se diu *Hu-doble*
—¿Y 'l teu, Carmeta?

—Total

¿Y 'l teu?
—No 'n tinch y Deu fassi
que no 'm *tres-dos* may ab cap.

TRES GERMANAS CARRETERAS.

MUDANSA

Molta *total* te 'n Ribot
que ahir se li va mullar,
y pera ferla aixugar
diu que l' ha posada al *tot*.

J. ARÁN GAYA.

ANAGRAMA-SINONIMIA

La *tot* que fá la *total*
sempre la serveix que *tot*;
per xó lo fill d' en Cabot
diu sempre que li sab mal
anar á menjar allí,
puig té 'l llabi delicat;
pro si algú l' ha convidat
may ha dit no; sempre sí.

EMILIO SUNYÉ.

TRENCA CLOSCAS

D. ROMEU ROCA

Formar ab aquestas lletras lo titul de una aplau-
dida pessa catalana.

LL. MUT.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.
—Segona: en lo telégrafo.—Tercera: carrer de Bar-
celona.—Quarta: nom de dona.—Quinta: eyna de
manyá.—Sexta: adverbí de temps.—Séptima: vocal.
PAU MORA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 5.—Vocal.
6 8.—Preposició.
7 1.—Riu d' Espanya.
3 6 1 6.—Carrer de Barcelona.
6 1 4 4 3.— »
6 1 4 4 5 3.—Poble catalá.
4 5 1 4 1 7 3.—Carrer de Barcelona.
1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
7 8 4 7 8 6 3.—Poble catalá.
7 3 4 3 6 5.—Nom d' home.
7 1 4 4 3.—Part del univers.
4 5 7 3.—Nom de dona.
4 1 7.—Prenda de dona.
4 1.—Nota musical.
7.—Consonant.

PEP SERRA Y VILAS.

ACENTÍGRAFO

:+

N A T N A T

EN

+

S

oli

X X

Jo.

CONFIDENCIAS

—¿Sabs l' Emilio? M' ha plantat
fa prop d' un mes.

—Ja ho sé.

—¿Sí?

—¿Cóm ho sabs?

—Perque fa un mes
que 'm tè per xicota á mí.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63